

ردیف	آزمون ادبیات	نمره
	(الف) قلمرو زبانی (۷ نمره)	
۱	۱- کدام معنی از واژه «وجد» در عبارت «مشاهده توفندگی فرزندان میهن، عباس جوان را به وجد می آورد» بر نمی آید؟ (اردبیل، بهاران، ۱۴۰۲)	۰/۲۵
	(الف) سرور (ب) شادمانی (ج) هیجان (د) خوشی - معنی واژه های مشخص شده را بنویسید. (الف) چندین درخت نامور که خدای عزوجل آفریده است و پرومند. (ب) در این بود درویش شوریده رنگ (ج) در غیرت ما نیست که در ننگ بمیریم.	۰/۷۵
۲	۲- املای درست هر واژه را از داخل کمانک انتخاب نمایید. (الف) سپیده فردای گنجه با نهیب و (سفیر، صغیر) گلوله های توپ روس آغاز شد. (ب) اگر لطفش (قرین، غرین) حال گردد/ همه ایدارها اقبال گردد	۱
۳	۳- از بین گروه کلمات زیر؛ املای چهار واژه نادرست است، آن ها را بیابید و اصلاح کنید: (ورامین، استعدادهای درخشان شهید ستاری، ۱۴۰۰) حمیت و جوانمردی / قضا و سرنوشت / خسال و خوی ها / غزوه و جنگ / مهجوب و پنهان / وزر و گناه / راق و صحرا / صعب و سخت / سیلت و انعام	۱
۴	۴- مجهول جمله «مریم لباس می پوشد» در کدام گزینه درست است؟ (الف) لباس پوشیده می شد. (ب) لباس پوشیده شده بود. (ج) لباس پوشیده می شود.	۰/۵
۵	۵- نوع روابط معنایی هر گروه از واژگان زیر را مشخص کنید. (الف) مهر و کینه: (ب) خیر و صلاح: (پ) سیر و گیاه:	۰/۷۵
۶	۶- نقش دستوری کلماتی که زیر آن ها خط کشیده شده چیست؟ (الف) خرد را گر نبخشد روشنایی. (ب) بماند تا ابد در تیره رایی. (پ) حکیمی را پرسیدند: «چندین درخت نامور که خدای عزوجل آفریده است.»	۰/۷۵
۷	۷- در عبارت زیر دو وابسته پیشین بیابید و نام آن ها را بنویسید. در باغ، زیر یک درخت تنومند سیب، پس از چند ساعت بازی و سبک سری به استراحت نشستیم.	۰/۵
۸	۸- در جمله «حال خلیفه دیگر است که او خداوند ولایت است و خواجه با امیر محمود به غزوها بوده است.» (رودهن، ابن سینا، ۱۴۰۰) (الف) کدام واژه «شاخص» است؟ (ب) یک ترکیب اضافی در متن پیدا کنید.	۰/۵
۹	۹- جمله «هسته و وابسته» را معلوم کنید: بر همگان مسلم است که شما جنگاوران سرافراز، شجاعانه جنگیدید. (تالیفی)	۰/۵
۱۰	۱۰- معنای فعل «شد» را در ابیات زیر بررسی کنید. (الف) گریه شام و سحر؛ شکر که ضایع نگشت / قطره باران ما گوهر یکدانه شد (ب) منزل حافظ کنون بارگه پادشاست / دل بر دلدار رفت؛ جان بر جانانه شد	۰/۵
	(ب) قلمرو ادبی (۵ نمره)	
۱۱	۱۱- با توجه به مصراع های زیر، هر یک از واژه های مشخص شده، «نماد» چیست؟ (الف) چنان سعی کن کز تو ماند جو شیر (ب) ورت ز دست نیاید، چو سرو باش آزاد	۰/۵
۱۲	۱۲- آرایه های «مجاز، کنایه و حس آمیزی» را در ابیات زیر بیابید و مقابل آن ها بنویسید. (الف) بگیر ای جوان دست درویش پیر / نه خود را بیفکن که دستم بگیر (ب) از صدای سخن عشق ندیدم خوش تر / یادگاری که در این گنبد دوار بماند (ج) بلند آن سر که او خواهد بلندش / نژند آن دل که او خواهد نژندش	۰/۷۵
۱۳	۱۳- در عبارت زیر، بهره گیری از کدام آرایه های ادبی بر زیبایی سخن افزوده است؟ (ذکر دو مورد کافی است). (شیراز، فرزنانگان، ۱۴۰۲) در ایران آن روز دو دربار بود دربار بزم و دربار رزم بزم پدر، رزم پسر	۰/۵

۱۴	۱۴- در بیت زیر کدام آرایه وجود ندارد؟ برو شیر درنده باش ای دغل / مینداز خود را چو روباه شل الف) تشبیه ب) مراعات نظیر پ) کنایه ت) جناس	۰/۲۵	(کرج، ساله، ۱۴۰۲)
۱۵	۱۵- در عبارتهای زیر کنایه را پیدا کنید و معنی آنها را بنویسید. الف) زنخدان فرو برد چندی به جیب ب) غروب آفتاب خویشتن دید	۰/۵	(قسم، نمونه دولتی خرد، ۱۴۰۰)
۱۶	۱۶- در بیت زیر، دو آرایه ادبی مشخص کنید. «از این سد روان در دیده شاه / ز هر موجی هزاران نیش می‌رفت»	۰/۵	(بجنورد، نمونه دولتی ۹ دی، ۱۴۰۰)
۱۷	۱۷- کدام یک از گزینه‌های زیر، در تعریف چهارپاره درست است؟ الف) از دو بند هم‌وزن و هم‌آهنگ تشکیل شده است. ب) رواج آن از دوره معاصر بوده است و برای مضامین عاشقانه و سیاسی به کار می‌رود. ج) هر بند شامل چهار بیت است و هر مصراع قافیه دارد. د) فریدون توللی و فریدون مشیری، سروده‌هایی در این قالب دارند.	۰/۵	(کرج، فرهنگ آموزش، ۱۴۰۰)
۱۸	۱۸- پدیدآورندگان آثار زیر را بنویسید. الف) فرهاد و شیرین ب) تحفة الاحرار	۰/۵	(بهشهر، ابن سینا، ۱۴۰۰)
۱۹	۱۹- بیت زیر را به شکلی درست کامل کنید. «..... / عرضه ده مخزن پنهان کوه» ب) با استفاده از واژه‌های زیر، مصراع را به صورت مرتب تنظیم کنید. «سه چار، قاعده، بر، روزی، این، رفت» پ) قلمرو فکری (۸ نمره)	۰/۵	(تهران، سرای دانش، ۱۴۰۲)
۲۰	معنی هر یک از موارد زیر را به نثر روان بنویسید. ۲۰- چنان که بار نتوانست داد و محجوب گشت از مردمان.	۰/۵	(سنندج، فرزاتگان، ۱۴۰۰)
۲۱	۲۱- نزدیک نماز پیشین از این مهمات فارغ شده بود.	۰/۵	(ساری، خرداد، ۱۴۰۰)
۲۲	۲۲- هر درختی را ثمره معین است که به وقتی معلوم به وجود آن تازه آید.	۰/۵	(تالیفی)
۲۳	۲۳- در ایران آن روز، دو دربار بود! دربار بزم و دربار رزم؛ بزم پدر؛ رزم پسر.	۰/۵	(تالیفی)
۲۴	۲۴- در آن تاریک شب می‌گشت پنهان / فروغ خرگه خوارزمشاهی	۰/۵	(کرج، بهارستان، ۱۴۰۰)
۲۵	۲۵- گرم ورزد آن سر که مغزی در اوست / که دون همتانند بی‌مغز و پوست	۰/۵	(دزفول، حجاب، ۱۴۰۲)
۲۶	۲۶- میان موج می‌رقصید در آب / به رقص مرگ اخترهای انبوه	۰/۵	(تالیفی)
۲۷	۲۷- اگر لطفش قرین حال گردد / همه ادبارها اقبال گردد	۰/۵	(شیراز، نمونه دولتی توحید، ۱۴۰۰)
	به سؤالات درک مطلب پاسخ دهید.		
۲۸	۲۸- جمله زیر را بخوانید و سپس به سؤالات پاسخ دهید. مردمی که به خانه‌های تاریک و بی‌دریچه عادت کرده‌اند؛ از پنجره‌های باز و نورگیر، گریزان هستند. آخر چشمشان را می‌زند و خسته‌شان می‌کند. لازمه حضور و مبارزه در هر دو جبهه، عشق و ایمان است با این تفاوت که در جبهه بیرون؛ شجاعت کارسازتر است. الف) منظور از جبهه بیرون چیست؟ ب) منظور از عبارتهای مشخص شده چیست؟ ج) نویسنده در متن چه چیزی را نکوهش می‌کند؟	۱/۵	(زاهدان، نمونه دولتی امام صادق (ع)، ۱۴۰۰)
۲۹	۲۹- با توجه به جمله «این مرد بزرگ و دبیر کافی به نشاط، قلم در نهاد» الف) مقصود از «این مرد» چه کسی است؟ ب) دبیر کافی به چه معناست؟	۱	(ری، دکتر حسابی، ۱۴۰۲)
۳۰	۳۰- بیت: «ولی چندان که برگ از شاخه می‌ریخت / دوچندان می‌شکفت و برگ می‌کرد» بیانگر چه مفهومی از صحنه نبرد است؟ (یزد، نمونه دولتی رادمش، ۱۴۰۰)	۰/۵	
۳۱	۳۱- در بیت «در آن دریای خون در دشت تاریک / به دنبال سر چنگیز می‌گشت» دریای خون به چه اشاره دارد؟ الف) غروب آفتاب ب) میدان جنگ ج) رود ارس د) دریای عمیق	۰/۵	(تهران، سوده، ۱۴۰۰)
۳۲	۳۲- مفهوم بیت زیر چیست؟ «نقصان نکرده است کسی از گذشتگی / شالی اگر دهی به فقیری حریر توست»	۰/۵	(تالیفی)
۲۰	موفق باشید	جمع نمره	

مدت امتحان: ۹۰ دقیقه		بودجه‌بندی: فصل ۱ و ۲		سوالات امتحانی نیم‌سال اول درس ادبیات	
نمونه سوالات گردآوری شده از سراسر کشور			پایه یازدهم - دوره دوم متوسطه		
ردیف	آزمون ۲ ادبیات				نمره
	الف) قلمرو زبانی (۷ نمره)				
۳۳	۱- در گروه کلمات زیر، کدام واژه با سایرین ارتباط معنایی ندارد؟ کشتی، شرع، ناو، کوشک، کرانه	۰/۵	(کرج، پردیسان نوین، ۱۴۰۰)		
۳۴	۲- معنای واژگان مشخص شده را بنویسید. الف) که روزی رسان قوت روزش بداد. ب) دولت خواست و توقیع کرد.	۰/۵	(همدان، نمونه دولتی حضرت آمنه (س)، ۱۴۰۰)		
۳۵	۳- در عبارت‌های زیر، املاي نادرست واژه‌ها را پیدا کنید و صحیح آن را بنویسید. الف) از غزای آمده، پس از نماز، امیر کشتی‌ها بخاست. ب) و فراغ تر بتواند زیست و ما حق این نعمت تندرستی که باز یافتیم، لختی گذارده باشیم.	۱	(بدره، کوثر، ۱۴۰۰)		
۳۶	۴- واژه درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) معیار دوستان (دقل - دغل) روز حاجت است / قرضی به رسم تجربه از دوستان طلب ب) اما ایزد رحمت کرد پس از نمودن قدرت (صور - سور) و شادی‌ای به آن بسیاری تیره شد.	۱	(عجب‌شیر، صدیقه کبری، ۱۴۰۰)		
۳۷	۵- جمله «دستان مرا به این کار واداشتند» را به جمله مجهول تبدیل کنید.	۰/۵	(مرغه، فرزاتگان، ۱۴۰۲)		
۳۸	۶- نقش دستوری کلماتی را که زیر آن‌ها خط کشیده شده است، بنویسید. الف) چون موسم حج رسید برخاست / اشتر طلبید و محمل آراست ب) شغال نگون بخت را شیر خورد.	۰/۵	(کرمان، علامه حلّی، ۱۴۰۲)		
۳۹	۷- بیت زیر را بر اساس ترتیب اجزای جمله در زبان فارسی مرتب کنید. «یکی روبهی دید بی دست و پای / فروماند در لطف و صنع خدای	۰/۵	(ساری، ۱۵ خرداد، ۱۴۰۰)		
۴۰	۸- رابطه معنایی دو واژه «دست و انگشت» و «ماه و ستاره» چیست؟ (ترادف، تضمن، تضاد، تناسب)	۰/۵	(همدان، نمونه دولتی حضرت آمنه (س)، ۱۴۰۰)		
۴۱	۹- در بیت زیر، چند وابسته پیشین وجود دارد؟ آن‌ها را مشخص کنید. منم آن باغ که دارد به کمین صد آفت / زین چه حاصل که نهالم به ثمر نزدیک است.	۰/۷۵	(اردبیل، بهاران، ۱۴۰۰)		
۴۲	۱۰- در بیت زیر، نوع اضافه را مشخص کنید و یک ترکیب وصفی پیدا کنید. به خوناب شفق در دامن شام / به خون آلوده ایران کهن دید	۰/۷۵	(تبریز، مشکاة نور، ۱۴۰۰)		
۴۳	۱۱- کدام گزینه هم‌معنی فعل «شد» با توجه به بیت زیر است؟ «چو شد روز، رستم بیوشید گبر / نگهبان تن کرد بر گبر ببر» الف) یقین مرد را دیده بیننده کرد / شد و تکیه بر آفریننده کرد ب) گریه شام و سحر، شکر که ضایع نگشت / قطره باران ما گوهر یکدانه شد	۰/۲۵	(کرج، سالانه، ۱۴۰۲)		
۴۴	۱۲- واژه «امروز» در کدام گزینه نقش قیدی دارد؟ الف) برنامه امروز تأیید شد. ب) امروز را غنیمت دان. پ) امروز روز امتحان است. ت) امروز به ارومیه می‌روم.	۰/۲۵	(خوی، فرزاتگان، ۱۴۰۲)		
	ب) قلمرو ادبی (۵ نمره)				
۴۵	۱۳- آرایه ادبی مناسب هر بیت را برگزینید. الف) در نابسته احسان گشاده‌ست / به هر کس آن چه می‌بایست، داده است (استعاره، پارادوکس) ب) نادره کبکی به جمال تمام / شاهد آن روضه فیروزه‌فام (حسن آمیزی، ایهام)	۰/۵	(تهران، سرای دانش، ۱۴۰۲)		

۴۶	۱۴- به سؤالات زیر پاسخ دهید. الف) در بیت زیر «مشبه و مشبه‌به» را مشخص نمایید. چو لشگر گرد بر گردش گرفتند / چو کشتی، بادپا در رود افکند ب) در بیت زیر شاعر چگونه آرایه جناس همسان را پدید آورده است؟ «با زمانی دیگر انداز ای که پندم می‌دهی / کاین زمانم گوش بر چنگ است و دل در چنگ نیست.»	۱	(تهران، دکتر ترابی، ۱۴۰۰)
۴۷	۱۵- ارکان تشبیه را که در بیت زیر مشخص شده است، بنویسید. «چنان سعی کن کز تو ماند چو شیر / چه باشی چو روبه، به وامانده، سیر»	۰/۵	(آبادان، بهجت، ۱۴۰۰)
۴۸	۱۶- آرایه‌های کدام گزینه، تماماً دربارهٔ بیت زیر درست است؟ «هر تیر که از چشم چو بادام تو جست / در خسته‌دلیم چو مغز در پسته نشست» الف) جناس، تشبیه، مراعات نظیر، مجاز ب) کنایه، تشبیه، تناقض، تناسب ج) حسن تعلیل، کنایه، تناسب، مجاز د) تشبیه، کنایه، حس آمیزی، مراعات نظیر	۱	(بجنورد، تربیت، ۱۴۰۰)
۴۹	۱۷- نام خالق آثار و نظم و نثر بودن آن را بنویسید. الف) زندان موصل ب) تحفة الاحرار	۱	(تهران، دانش (رسالت)، ۱۴۰۰)
۵۰	۱۸- جاهای خالی را با مصراع‌های مناسب پر کنید. الف) زاغی از آن‌جا که فراغی گزید ب) دید یکی عرصه به دامان کوه پ) قلمرو فکری (۸ نمره)	۱	(لاهیجان، یاسین، ۱۴۰۰)
۵۱	معنی هریک از موارد زیر را به نثر روان بنویسید. ۱۹- دربار از درون در تب‌وتاب و التهاب بود.	۰/۵	(تاکستان، ابن‌سینا، ۱۴۰۰)
۵۲	۲۰- تا این عارضه افتاده بود؛ بونصر نامه‌های رسیده را به خط خویش نکت بیرون آورد.	۰/۵	(تبریز، اطهران، ۱۴۰۰)
۵۳	۲۱- مرا چه افتاده است که زر کسی دیگر برد و شمار آن به قیامت مرا باید داد؟! به هیچ حال این عهده قبول نکنم.	۰/۷۵	(تهران، علوم نو، ۱۴۰۰)
۵۴	۲۲- کشتی شروع به غرق شدن و دریدن گرفت.	۰/۲۵	(بابل، سما، ۱۴۰۲)
۵۵	۲۳- مردم در برابر متجاوزان ایستادند و سینه‌ها را سپر گلوله‌های آتشین ساختند.	۰/۵	(سنندج، شلتوت، ۱۴۰۰)
۵۶	۲۴- زرخندان فرو برد چندی به جیب / که بخشنده روزی فرستد ز غیب	۰/۵	(بدره، کوثر، ۱۴۰۰)
۵۷	۲۵- به زیر باره می‌نالید از درد / سوار زخم‌دار نیم‌مرده	۰/۵	(مهاباد، فرزاتگان، ۱۴۰۰)
۵۸	۲۶- یقین مرد را دیده بیننده کرد / شد و تکیه بر آفریننده کرد	۰/۷۵	(خوی، فرزاتگان، ۱۴۰۲)
۵۹	۲۷- گرت ز دست برآید چو نخل باش کریم / ورت ز دست نیاید چو سرو باش آزاد	۰/۷۵	(ری، دکتر حسابی، ۱۴۰۲)
۶۰	۲۸- مفهوم عبارت «مردان، بار را به نیروی همت و بازوی حمیت کشند؛ نه به قوت تن» چیست؟	۰/۵	(سنندج، فرزاتگان، ۱۴۰۰)
۶۱	۲۹- با توجه به متن زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید. بونصر را بگوی امروز درستم و در این دو سه روز بار داده آید که علت و تب تمامی زایل شد. الف) «امروز درستم» یعنی چه؟ ب) «بار داده آید» به چه معنا است؟	۰/۵	(شیراز، فرزاتگان، ۱۴۰۲)
۶۲	۳۰- مفهوم هریک از متون زیر را بنویسید. الف) از این سد روان در دیدهٔ شاه / ز هر موجی هزاران نیش می‌رفت ب) کرم ورزد آن سر که مغزی در اوست / که دون همتانند بی‌مغز و پوست	۱	(تهران، سرای دانش (حافظ)، ۱۴۰۰)
۶۳	۳۱- پیام ابیات زیر را بنویسید. الف) خدا را بر آن بنده بخشایش است / که خلق از وجودش در آسایش است ب) برو شیر درنده باش ای دغل / مینداز خود را چو روباه شل	۱	(لاهیجان، یاسین، ۱۴۰۰)
	موفق باشید	جمع نمره	۲۰

سؤالات امتحانی نیمسال اول
درس ادبیات

بودجه‌بندی: فصل ۳ و ۴

مدت امتحان: ۹۰ دقیقه

نمونه سؤالات گردآوری شده از سراسر کشور

پایه یازدهم - دوره دوم متوسطه

ردیف	آزمون ۳ ادبیات	نمره
	الف) قلمرو زبانی (۷ نمره)	
۶۴	۱- معنای واژه‌های مشخص شده را بنویسید. الف) اشتر طلبید و <u>محمل</u> آراست ب) بکشید سوی خانه، مه خوب <u>خوش</u> لقا را ج) رفیقم، <u>حُسن</u> سیرت را با <u>صباح</u> توأم داشت. د) یک <u>قبیضه</u> خاک از روی جمله زمین برگرفت.	۱ (اردبیل، بهاران، ۱۴۰۰)
۶۵	۲- غلط‌های املائی را بیابید و آن‌ها را تصحیح کنید. الف) خاک ذلیل را از حضرت عزت به چندین اعداز می‌خوانند. ب) به من آورید آخر سنم گریزیا را پ) هر عصب و فکر به منبع بی‌شاعبه ایمان وصل بود. ت) چون موسم حج رسید، برخواست.	۱ (تهران، سرای دانش (رسالت)، ۱۴۰۰)
۶۶	۳- در عبارت زیر چهار غلط املائی را بیابید و صحیح آن را بنویسید. «در زندگی بی‌اختیار بود اوامر و نواهی را، قالباً بی‌آنکه نگاهی بر درست و ثواب آن ببیندازد می‌پذیرفت و این کار خود را حق‌گذاری برای دیگران می‌دانست و خود را صغیر مهربانی می‌نامید.»	۱ (بهشهر، خوارزمی، ۱۴۰۰)
۶۷	۴- نقش‌های تبعی را معلوم کنید. الف) این آه دل‌پذیر شب پارسا تو هستی تو ب) پیامبر خدا یوسف صدیق در خشکسالی مصر سیر نخوردی	۰/۵ (لاهیجان، یاس، ۱۴۰۰)
۶۸	۵- نوع «واو» را مشخص کنید. «حدیث از مطرب و می‌گوی و راز دهر کم‌تر جوی»	۰/۵ (تاکستان، ابن‌سینا، ۱۴۰۰)
۶۹	۶- در بیت زیر کاربرد کلمه «را» در مصرع اول و مصرع دوم را مشخص کنید. دردی است غیر مردن، کان را دوا نباشد / پس من چگونه گویم، کاین درد را دوا کن	۰/۵ (ری، دکتر حسابی، ۱۴۰۲)
۷۰	۷- با توجه به بیت زیر به سؤالات آن پاسخ دهید. «دریاب که مبتلای عشقم / آزاد کن از بلای عشقم» الف) «م» در کدام مصراع نقش «مفعول» دارد؟ ب) نقش دستوری «مبتلا» چیست؟ پ) بیت دارای چند جمله است؟ ت) نقش دستوری «عشق» در مصراع اول چیست؟	۱ (بابل، شهید بهشتی، ۱۴۰۲)
۷۱	۸- درباره «م» در مصراع «توفیق دهم به رستگاری» کدام گزینه درست است؟ الف - متمم است. ب - شناسه فعل است پ - مفعول است ت - نقش مسندی دارد.	۰/۵ (قم، حاج محمد ایزدی، ۱۴۰۰)
۷۲	۹- بیت «به ترانه‌های شیرین، به بهانه‌های زرین / بکشید سوی خانه، مه خوب خوش لقا را» را از شیوه بلاغی به زبان معیار بنویسید.	۰/۵ (بیرجند، نمونه دولتی تقوی، ۱۴۰۰)
۷۳	۱۰- فعل‌های زیر را با حفظ شخص و زمان به فعل‌های خواسته شده تبدیل کنید: الف) دل‌تنگی او را در غیبت شمس دیده بودند (مضارع التزامی) ب) شرحی از این ماجرا خواهد نوشت (ماضی مستمر)	۰/۵ (رودهن، ابن‌سینا، ۱۴۰۰)
	ب) قلمرو ادبی (۵ نمره)	
۷۴	۱۱- بیت‌های گروه «الف» را به آرایه‌های مناسب گروه «ب» وصل کنید (در گروه «ب» یک آرایه ادبی اضافی است). (عجب‌شیر، صدیقه کبری، ۱۴۰۰)	۱/۵
	الف	ب
	الف) آسمان بار امانت نتوانست کشید / قرعه کار به نام من دیوانه زدند ب) کنار نام تو لنگر گرفت کشتی عشق / بیا که یاد تو آرامشی است طوفانی ج) عالم از شور و شرعش خیر هیچ نداشت / فتنه‌انگیز جهان نرگس جادوی تو بود	۱) متناقض‌نما ۲) تلمیح ۳) حسن تعلیل ۴) مجاز

۷۵	۱۲- در بیت زیر واژه (دوش) در ارتباط با واژه دست چه آرایه‌ای ایجاد کرده است؟ در خواب دوش پیری در کوی عشق دیدم / با دست اشارتم کرد که عزم سوی ما کن	(مهاباد، فرزانهگان، ۱۴۰۰) ۰/۵
۷۶	۱۳- در ترکیب‌های زیر اضافه‌های استعاری را مشخص کنید. دانه انسانیت - فوران نخیل - رقص مرگ - گوهر محبت	(همدان، نمونه دولتی حضرت آمنه (س)، ۱۴۰۰) ۱
۷۷	۱۴- نویسندگان آثار زیر را بنویسید. الف) روزها: ب) مرصادالعباد: ج) تذکرةالاولیا: د) لیلی و مجنون:	(سنندج، شلتوت، ۱۴۰۰) ۱
۷۸	۱۵- مصراع زیر را کامل کنید. پنهان ز دیده‌ها و همه دیده‌ها از اوست /	(کرج، بهارستان، ۱۴۰۰) ۰/۵
۷۹	۱۶- بیت زیر را کامل کنید. ..... / آن گفتنت که «بیش مرجانم» آرزوست	(شیراز، نمونه دولتی توحید، ۱۴۰۰) ۰/۵
	پ) قلمرو فکری (۸ نمره)	
۸۰	معنی هر یک از موارد زیر را به نثر روان بنویسید. ۱۷- تا شما در این آینه، نقش‌های بوقلمون ببینید.	(تهران، نمونه دولتی نظام مافی، ۱۴۰۰) ۰/۵
۸۱	۱۸- سراچه ذهنم آماس می‌کرد و از فرط هیجان لکه می‌دویدم.	(ری، دکتر حسابی، ۱۴۰۲) ۰/۵
۸۲	۱۹- حق تعالی عزرائیل را بفرمود: «اگر به طوع و رغبت نیاید به اکراه و اجبار برگیر و بیاور.»	(همدان، دارالفنون، ۱۴۰۰) ۰/۵
۸۳	۲۰- در پالیز سعدی می‌چریدیم؛ از بوته‌ای به بوته‌ای و از شاخی به شاخی.	(خوی، علامه حلی، ۱۴۰۲) ۰/۵
۸۴	۲۱- چون رایت عشق آن جهانگیر / شد چون مه لیلی آسمان‌گیر	(اسلامشهر، شاهد صدیقه طاهره(س)، ۱۴۰۰) ۰/۵
۸۵	۲۲- می‌گفت، گرفته حلقه در بر / کامروز منم چو حلقه بر در	(ری، دانشجو، ۱۴۰۰) ۰/۵
۸۶	۲۳- سر نشتر عشق بر رگ روح زدند / یک قطره فروچکید و نامش دل شد	(درگزین، تربیت، ۱۴۰۰) ۰/۷۵
۸۷	۲۴- به‌روز مرگ، چو تابوت من روان باشد / گمان مبر، که مرا درد این جهان باشد	(بجنورد، تربیت، ۱۴۰۰) ۰/۷۵
۸۸	۲۵- مولانا در بیت «کدام دانه فرورفت در زمین که نرسد؟ / چرا به دانه انسانیت این گمان باشد؟» به کدام باور اشاره دارد؟	(شوش، سرای دانش نو، ۱۴۰۰) ۰/۵
۸۹	۲۶- عبارت «شما در گل منگرید، در دل نگرید» با کدام یک از ابیات تناسب معنایی بیشتری دارد؟ الف) تو ز قرآن ای پسر، ظاهر مبین / دیو، آدم را نبیند غیر طین ب) هر کسی از ظن خود شد یار من / از درون من نجست اسرار من	(رودهن، ابن‌سینا، ۱۴۰۰) ۰/۵
۹۰	۲۷- مفهوم بیت زیر چیست؟ به حرص ار شربتی خوردم مگیر از من که بد کردم / بیابان بود و تابستان و آب سرد و استسقا	(ساری، بزرگمهر، ۱۴۰۰) ۰/۷۵
۹۱	۲۸- معادل کنایی هر کدام از اصطلاحات داده شده را بنویسید. الف) عشق حالی دو اسبه می‌آمد. ب) او به هزار دست در دامنش آویزد.	(بابل، شهید بهشتی، ۱۴۰۲) ۰/۵
۹۲	۲۹- مفهوم نهایی بیت زیر را بنویسید. جهد بر توست و بر خدا توفیق / ز آنکه توفیق و جهد هست رفیق	(تهران، علوم نو، ۱۴۰۰) ۰/۷۵
۹۳	۳۰- درستی یا نادرستی مفهوم مقابل هر بیت را بررسی کنید. الف) از عمر من آنچه هست بر جای / بستان و به عمر لیلی افزای (از خود گذشتگی) ب) دانست که دل اسیر دارد / دردی نه دواپذیر دارد (درمان درد عشق را یافتن)	(تهران، نشانه مهر، ۱۴۰۰) ۰/۵
	الف) ☐ نادرست ☐ درست ب) ☐ نادرست ☐ درست	
	موفق باشید	جمع نمره ۲۰

ردیف	آزمون ۴ ادبیات	نمره
	الف) قلمرو زبانی (۷ نمره)	
۹۴	۱- معنی واژه‌های مشخص شده را بنویسید. الف) مردم روزگار بر تقوا و زهد او (متفق) بودند. ب) حق تعالی چون اصناف موجودات می‌آفرید (وسایط) گوناگون در هر مقام بر کار کرد. پ) هنگامی که بهاء ولد (مناسک) حج را به پایان برد. ت) هر دو چنان بودیم که گویی در (پالیز) سعدی می‌چریدیم.	۱ (تهران، سرای دانش (سعادت‌آباد)، ۱۴۰۰)
۹۵	۲- در جمله‌های زیر غلط‌های املایی را بیابید و درست آن‌ها را بنویسید. الف) مولانا در دمشق پیوسته به افغان و زاری شمس را جست‌وجو می‌کرد. ب) حق تعالی فرمود: «برو اگر به توع و رغبت نیاید به‌اکراه بیاور.» ج) چون موسم حج رسید برخاست / اشتر طلبید و مهمل آراست	۰/۷۵ (اسلامشهر، شاهد صدیقه طاهره (س)، ۱۴۰۰)
۹۶	۳- املای درست کلمات داخل کمانک را انتخاب کنید. الف) خاک گفت به عزت و ذوالجلالی حق که مرا مبر، من طاق (قربت / غربت) حق نیارم. ب) عزیزترین رفقای من که حسن سیرت را با (صباح - صباهت) توأم داشتند.	۱ (قم، حاج محمد ایزدی، ۱۴۰۰) (زاهدان، نمونه دولتی امام صادق (ع)، ۱۴۰۰)
۹۷	۴- در ابیات زیر، نقش دستوری کلمات مشخص شده را تعیین کنید. الف) بروید ای <u>حریفان</u> ، بکشید یار ما را / به من آورید آخر، صنم <u>گریز</u> پا را ب) پرتو خورشید را <u>آیین</u> رسوا می‌کند / چون نهان از دیده‌ها سازد دل روشن تو را	۱ (شیراز، توحید، ۱۴۰۰)
۹۸	۵- نوع «را» در عبارت زیر مشخص شود. «قربت را خطر بسیار است.»	۰/۷۵ (تهران، نشانه مهر، ۱۴۰۰)
۹۹	۶- با توجه به متن زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید. «کم حافظه‌ترین شاگرد، بیش از بیست روز، اوقات خویش را صرف حاضر کردن دروس کرده بود و حتی من که به هوش و حافظهٔ خویش اطمینان داشتم، مرور قطعات ادبی به زبان فرانسه را فراموش نکرده بودم.» الف) در گروه‌های اسمی مشخص شده هسته و نوع وابسته‌ها را مشخص کنید. ب) در جملهٔ پایانی «نهاد» و «مفعول» را بنویسید.	۱ (بجنورد، مصلی نژاد، ۱۴۰۰)
۱۰۰	۷- ترکیب‌های اضافی و وصفی را در عبارت زیر مشخص کنید و در جدول بنویسید. (از هر کدام دو مورد) «قرص خورشید، یک لحظه، امواج لرزان، خون دیده، دشت تاریک»	۱ (دزفول، حجاب، ۱۴۰۲)
	ترکیب اضافی	
	ترکیب وصفی	
۱۰۱	۸- در جملات زیر دو نقش تبعی بیابید و نوع دقیق آن‌ها را مشخص کنید. الف) خواجه عبدالکریم، که خادم خاص شیخ ما، ابوسعید بود ب) جلال‌الدین در این ایام، پنج شش‌ساله بود که خاندانش، شهر بلخ و خویشان را بدرود گفت و به قصد حج، رهسپار گردید.	۰/۵ (تهران، نمونه دولتی نظام‌مافی، ۱۴۰۰)
	ب) قلمرو ادبی (۵ نمره)	
۱۰۲	۹- در کدام بیت «متناقض‌نما» وجود دارد؟ آن را مشخص کنید. الف) در ناپستهٔ احسان گشاده‌ست / به هر کس آنچه می‌بایست، داده‌ست ب) من از عدم به همین مژده آدمم به وجود / که هم بمیرم و هم زنده گردم از بویش ج) تو از کوتاه‌بینی‌ها اجل را دور می‌دانی / وگرنه غایبی از مرگ حاضر تر نمی‌باشد	۰/۵ (اردبیل، بهاران، ۱۴۰۰)
۱۰۳	۱۰- در بیت زیر «استعاره» را مشخص کنید و آن را توضیح دهید. «سرنشتر عشق بر رگ روح زدند / یک قطره فرو چکید و نامش دل شد»	۰/۵ (ساری، نمونه دولتی امام صادق (ع)، ۱۴۰۰)

۰/۷۵	(کرج، ساله، ۱۴۰۲)	۱۱- کدام آرایه در قسمت‌های مشخص شده دیده می‌شود؟ الف) گفت: «انی خالق بشرًا من طین» خانه آب و گل آدم من می‌سازم. ب) در خواب دوش پیری در کوی عشق دیدم / با دست اشارتم کرد که عزم سوی ما کن پ) هر نفس آواز عشق می‌رسد از چپ و راست / ما به فک می‌رویم عزم تماشا که راست	۱۰۴
۰/۲۵	(تالیفی)	۱۲- «تن درندان» کنایه از چیست؟ الف) متوسل نشدن (ب) نپذیرفتن (ج) نبخشیدن	۱۰۵
۱	(ری، دکتر حسابی، ۱۴۰۲)	۱۳- با توجه به موارد قسمت (الف)، آرایه‌های مناسب را از قسمت (ب) انتخاب کنید و داخل کمانک بنویسید. (در قسمت (ب) یک مورد اضافی است). الف) به ترانه‌های شیرین، به بهانه‌های زرین / بکشید سوی خانه مه خوب خوش لقا را ب) هر نفس آواز عشق می‌رسد از چپ و راست / ما به فلک می‌رویم، عزم تماشا که راست؟ پ) سرنشتر عشق بر رگ روح زدند / یک قطره فرو چکید و نامش دل شد ت) نادره کبکی به جمال تمام / شاهد آن روضه فیروزه فام	۱۰۶
۰/۵	(تهران، دکتر حسابی، ۱۴۰۰)	۱۴- نام پدید آورندگان آثار زیر را بنویسید. الف) مثنوی لیلی و مجنون: ..... ب) اسرارالتوحید:	۱۰۷
۰/۵	(تالیفی)	۱۵- «اسرارنامه» اثر کیست و به چه کسی هدیه داد؟	۱۰۸
۱	(دزفول، حجاب، ۱۴۰۰)	۱۶- مصراع‌های زیر را تکمیل کنید. الف) بنمای رخ که باغ و گلستانم آرزوست ..... ب) دی شیخ با چراغ همی گشت گرد شهر	۱۰۹
		پ) قلمرو فکری (۸ نمره)	
۰/۵	(همدان، دارالفنون، ۱۴۰۰)	معنی هر یک از موارد زیر را به نثر روان بنویسید. ۱۷- حق تعالی عزرائیل را بفرمود: «اگر به طوع و رغبت نیاید به‌اکراه و اجبار برگیر و بیاور»	۱۱۰
۰/۵	(تهران، سرای دانش (فلسطین)، ۱۴۰۰)	۱۸- در همین کورمال کورمال ادبی آغاز به راه رفتن کردم.	۱۱۱
۰/۵	(بابل، شهید بهشتی، ۱۴۰۲)	۱۹- اگر ما را آفتی رسد از این شخص، از این موضع خواهد بود.	۱۱۲
۰/۷۵	(تالیفی)	۲۰- هر عصب و فکر به منبع بی‌شائبه ایمان وصل بود که خوب و بد را به‌عنوان مشیت الهی می‌پذیرفت.	۱۱۳
۰/۲۵	(تالیفی)	۲۱- تا مثل این شکوفه، موی ما کافوری شود، دوستی را نگاه داریم.	۱۱۴
۰/۵	(آبادان، بهجت، ۱۴۰۰)	۲۲- گویند زعشق کن جدایی / این نیست طریق آشنایی	۱۱۵
۰/۵	(خوی، فرزاتگان، ۱۴۰۲)	۲۳- از جای چو مار حلقه برجست / در حلقه زلف کعبه زد دست	۱۱۶
۰/۵	(ری، دکتر حسابی، ۱۴۰۲)	۲۴- ما به فلک بوده‌ایم، یار ملک بوده‌ایم / باز همان جا رویم، جمله که آن شهر ماست	۱۱۷
۰/۵	(لاهیجان، یاسین، ۱۴۰۰)	۲۵- گرم نظری به سنگ بر، بگمارم / از سنگ، دلی سوخته بیرون آرم	۱۱۸
۰/۵	(تهران، دکتر ترابی، ۱۴۰۰)	۲۶- مفهوم مصراع زیر را بنویسید. «به دام دیو درافتی، دریغ آن باشد.»	۱۱۹
۱	(تهران، رشد، ۱۴۰۰)	۲۷- هریک از ابیات زیر بیانگر چه مفهومی است؟ الف) از عمر من آن چه هست بر جای / بستان و به عمر لیلی افزای ب) سرنشتر عشق بر رگ روح زدند / یک قطره فروچکید و نامش دل شد	۱۲۰
۰/۵	(دزفول، حجاب، ۱۴۰۲)	۲۸- در عبارت‌های زیر مقصود از قسمت‌های مشخص شده را به مفهوم مناسب وصل کنید. ردیف الف) شما در این آینه نقش‌های بوقلمون بینید. ب) هر لحظه در خزاین غیب، گوهری در نهاد او تعبیه می‌کردند.	۱۲۱
۰/۵	(سنندج، شلتوت، ۱۴۰۰)	۲۹- نویسنده داستان ذوق لطیف برای قصه‌های ایرانی چه ویژگی‌هایی را برمی‌شمارد؟	۱۲۲
۱	(تاکستان، ابن سینا، ۱۴۰۰)	۳۰- درباره پیر و مراد و پیوند آن با زندگی مولانا توضیح دهید.	۱۲۳
۲۰	جمع نمره	موفق باشید	

مدت امتحان: ۹۰ دقیقه		بودجه‌بندی: کل نیم سال اول		سؤالات امتحانی نیم سال اول درس ادبیات		
نمونه سؤالات گردآوری شده از سراسر کشور		پایه یازدهم - دوره دوم متوسطه				
نمره	آزمون ۵ ادبیات				ردیف	
	الف) قلمرو زبانی (۷ نمره)					
۱	(دزفول، حجاب، ۱۴۰۲)	۱- معنای واژه‌های مشخص شده را بنویسید. الف) گو یا رب از این <u>گزارف کاری</u> / توفیق دهم به رستگاری ب) هر درختی را <u>ثمره</u> معین است که به وقتی معلوم به وجود آن تازه آید. پ) نامه نبشته آمد و به <u>توقیع</u> مؤکد گشت ت) اگر به <u>طوع</u> و رغبت نیاید به اکراه و اجبار برگیر و بیاور.				۱۲۴
۱	(همدان، دارالفنون، ۱۴۰۰)	۲- با توجه به معنای عبارات، املاي درست را انتخاب کنید. الف) بانگ و هزاهز و غریو (خاست - خواست). ب) خاک سوگند برداد که مرا مبر، من طاقت (غُرب - قُرب) ندارم. ج) سپیده فردا گنجه با نهیب و (صفیر - سفیر) گلوله‌های توپ روس، باز شد. د) ز دیوار (مهرایش - محرابش) آمد به گوش				۱۲۵
۱	(کرج، فرهنگ آموزش، ۱۴۰۰)	۳- غلط‌های املاي متن زیر را تصحیح کنید. (ذکر دو مورد) جملگی ملایک را در آن حالت، انگشت تعجب در دندان تحیر بمانده که خاک ذلیل را از حضرت عزت به چندین اعزاز می خوانند و خاک در کمال مزلت و خاری با حضرت عزت و کبریایی چندین ناز می کند. من هم از حساب و توقّف قیامت بترسم و آن چه دارم از اندک مایه حتام دنیا حلال است و کفایت است.				۱۲۶
۱	(تهران، رشد، ۱۴۰۰)	۴- با توجه به متن به سؤالات پاسخ دهید. جلال‌الدین همواره خود را از مردم خراسان می دانست و همشهریانش را دوست می داشت و از یاد آنان دلش آرام نبوده است. پدر جلال‌الدین، محمدبن حسین خطیبی، معروف به «بهاء‌الدین ولد» از دانشمندان روزگار خود بود. به سبب حراس از بی‌رحمی‌ها و کشتار لشکر مغول و رنجش از خوارزم‌شاه ناچار از بلخ مهاجرت کرد. چون به نیشابور رسید با شیخ فریدالدین عطار، ملاقات کرد. شیخ عطار کتاب «اصرارنامه» را به جلال‌الدین خردسال هدیه داد. ۱) دو غلط املاي در متن بیابید. ۲) یک نقش تبعی معطوف و یک بدل را مشخص نمایید. ۳) فعل جمله آخر را مجهول نمایید. ۴) نقش دستوری واژه‌های مشخص شده را بنویسید. (خود - بلخ)				۱۲۷
۱	(اردبیل، بهاران، ۱۴۰۰)	۵- معانی فعل «شد» را در بیت زیر توضیح دهید. مرا مهر سیه چشمان ز سر بیرون نخواهد شد / قضای آسمانست این و دیگرگون نخواهد شد				۱۲۸
۰/۷۵	(آبادان، بهجت، ۱۴۰۰)	۶- رابطه معنایی «نضاد - تناسب - تضمن - ترادف» این گروه کلمات را مشخص کنید. الف) قطره و باران ( ) چاق و لاغر ( ) پ) سیر و پیاز ( )				۱۲۹
۰/۲۵	(ملایر، فرزانتگان، ۱۴۰۲)	۷- در کدام عبارت «شاخص» به کار نرفته است؟ الف) سرکار کی به این جا تشریف آورده‌اید؟ ب) کدخدا محمود انسان شریفی است.				۱۳۰
۱	(کرج، سلاله، ۱۴۰۲)	۸- با توجه به عبارت به سؤالات پاسخ دهید. «حق تعالی چون اصناف موجودات می آفرید. وسایط گوناگون در هر مقام بر کار کرد.» الف) در گروه اسمی «هر مقام» هسته و نوع وابسته را مشخص کنید. ب) نقش دستوری کلمات مشخص شده را بنویسید.				۱۳۱
	ب) قلمرو ادبی (۵ نمره)					
۱	(ساری، ۱۵ خرداد، ۱۴۰۰)	۹- در هر یک از ابیات گروه «الف» کدام یک از آرایه‌های گروه «ب» وجود دارد؟				۱۳۲
		گروه «الف»		گروه «ب»		
		الف) به ید قدرت در گل، از گل دل کرد		تشبیه		
		ب) از جای چو مار حلقه برجست		استعاره		
		پ) به ترانه‌های شیرین، به بهانه‌های زرین		حسن آمیزی		
		ت) بکشید سوی خانه مه خوب خوش لقا را		جناس		

۱۳۳	۱۰- آرایه بارز شعر زیر را بنویسید. (۱) گوش ترحمی کو کز ما نظر نبوشد / دست غریقی یعنی فریاد بی صدایم (الف) جناس (ب) تکرار (ج) حسن تعلیل (د) متناقض نما (۲) «بیداری زمان را با من بخوان به فریاد / و مرد خواب و خفتی / «روسر بنه به بالین، تنها مرا رها کن.» (الف) تضمین (ب) متناقض نما (ج) استعاره (د) تشبیه	۱	(بدره، کوثر، ۱۴۰۰)										
۱۳۴	۱۱- آرایه «تشبیه» و «مجاز» را در بیت زیر، بررسی کنید. از شب‌نم عشق خاک آدم گل شد / صد فتنه و شور در جهان حاصل شد	۰/۵	(تهران، روشنگران، ۱۴۰۲)										
۱۳۵	۱۲- آرایه مناسب متن و بیت داده شده را از داخل کمانک انتخاب کنید. (الف) الطاف الوهیت و حکمت ربوبیت به سر ملائکه فرو می‌گفت: «انی اعلم ما لا تعلمون» (تلمیح - تضمین) (ب) نهان می‌گشت روی روشن روز / به زیر دامن شب در سیاهی (تشبیه - استعاره)	۰/۵	(یابل، شهید بهشتی، ۱۴۰۲)										
۱۳۶	۱۳- (الف) بوستان سعدی از کدام گونه ادبی است؟ (ب) شعر در امواج سند از حمیدی شیرازی از چه گونه ادبی است؟ (ج) مؤلف کتاب‌های زیر را بنویسید. - روزها: - تحفة الاحرار:	۱	(مهاباد، فرزانتگان، ۱۴۰۰)										
۱۳۷	۱۴- جاهای خالی را با کلمات مناسب پر کنید. (الف) دید یکی عرصه به دامان کوه / ..... (ب) ..... / بگشای لب که قند فراوانم آرزوست (پ) قلمرو فکری (۸ نمره)	۱	(خوی، فرزانتگان، ۱۴۰۲)										
۱۳۸	معنی هریک از موارد زیر را به نثر روان بنویسید. ۱۵- در این دو سه روز بار داده آید که علت و تب تمامی زایل شد.	۰/۵	(تهران، سوده، ۱۴۰۰)										
۱۳۹	۱۶- و اگر حق تعالی را با این قالب، سروکاری خواهد بود، در این موضع تواند بود.	۰/۵	(بیرجند، نمونه دولتی آیت الله خامنه‌ای، ۱۴۰۰)										
۱۴۰	۱۷- زود باشد که این پسر تو آتش در سوختگان عالم زند.	۰/۵	(اهواز، کنگاش، ۱۴۰۰)										
۱۴۱	۱۸- از لحاظ آشنایی با ادبیات، سعدی برای من به منزله «آغوز» بود برای طفل که پایه عضله و استخوان بندی او را می‌نهد. (تالیفی)	۱											
۱۴۲	۱۹- بگیر ای جوان دست درویش پیر / نه خود را بیفکن که دستم بگیر	۰/۵	(قم، علوم نو، ۱۴۰۰)										
۱۴۳	۲۰- به پاس هر وجب خاکی از این ملک / چه بسیار است، آن سرها که رفته!	۰/۵	(قم، ارمغان دانش، ۱۴۰۰)										
۱۴۴	۲۱- رو، سر بنه به بالین، تنها مرا رها کن / ترک من خراب شبگرد مبتلا کن	۰/۷۵	(تهران، روشنگران، ۱۴۰۰)										
۱۴۵	۲۲- به حرص ار شربتی خوردم مگیر از من که بد کردم / بیابان بود و تابستان و آب سرد و استسقا	۰/۷۵	(تهران، روشنگران، ۱۴۰۲)										
۱۴۶	۲۳- مفهوم عبارت «سخنش به سخن همه شبیه باشد و به هیچکس شبیه نباشد» چیست؟ (ورامین، استعدادهای درخشان شهید ستاری، ۱۴۰۰)	۰/۵											
۱۴۷	۲۴- در عبارت «مردمی که به خانه‌های تاریک و بی دریجه عادت کرده‌اند، از پنجره‌های باز و نورگیر گریزان هستند.» منظور نویسنده از «خانه‌های تاریک و پنجره‌های باز و نورگیر» چیست؟ (تبریز، مشکاة نور، ۱۴۰۰)	۰/۵											
۱۴۸	۲۵- ویژگی‌های مجنون در تمام گزینه‌ها به جز گزینه ..... نادرست بیان شده است. (۱) گرچه ز شراب عشق مستم / عاشق تر از این کنم که هستم (جهد و تلاش) (۲) کز عشق به غایتی رسانم / کاو ماند اگرچه من نمانم (ایثار و فداکاری) (۳) از عمر من آن چه هست برجای / بستان و به عمر لیلی افزای (بیچارگی) (۴) گویند ز عشق کن جدایی / این نیست طریق آشنایی (ایثار و فداکاری)	۰/۵	(بجنورد، نمونه دولتی، ۱۴۰۰)										
۱۴۹	۲۶- با توجه به ابیات زیر به سؤالات پاسخ دهید. شبی را تا شبی با لشکری خرد / ز تن‌ها سر ز سرها خود افکند چو لشکر گرد بر گردش گرفتند / چو کشتی بادپا در رود افکند (الف) «جلال‌الدین» چه مدت با مغولان جنگید؟ (ب) وقتی «جلال‌الدین» در حلقه محاصره افتاد چه کرد؟	۰/۵	(کرج، سلاله، ۱۴۰۲)										
۱۵۰	۲۷- بیت «از شب‌نم عشق خاک آدم گل شد / صد فتنه و شور در جهان حاصل شد» به چه موضوعی اشاره دارد؟ (تهران، سرای دانش (حافظ)، ۱۴۰۰)	۰/۲۵											
۱۵۱	۲۸- با توجه به اشعار زیر، مفهوم هر یک از اشعار را از داخل جدول انتخاب کرده و مقابل شعر بنویسید. (در ستون مفاهیم یک مورد اضافی است) (الف) ما به فلک بوده‌ایم. یار ملک بوده‌ایم / باز همان جا رویم، جمله که آن شهر ماست (.....) (ب) کرم ورزد آن سر که مغزی در اوست / که دون همتانند بی مغز و پوست (.....) (ج) کدام دانه فرورفت در زمین که نرست / چرا به دانه انسانیت این گمان باشد؟ (.....) (د) باز گشت به اصل	۰/۷۵	(تهران، نشانه مهر، ۱۴۰۰)										
<table border="1"> <thead> <tr> <th>ستون اشعار</th> <th>ستون مفاهیم</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>الف) ما به فلک بوده‌ایم. یار ملک بوده‌ایم / باز همان جا رویم، جمله که آن شهر ماست (.....)</td> <td>۱- اعتقاد به سرای باقی</td> </tr> <tr> <td>ب) کرم ورزد آن سر که مغزی در اوست / که دون همتانند بی مغز و پوست (.....)</td> <td>۲- تقلید کورکورانه</td> </tr> <tr> <td>ج) کدام دانه فرورفت در زمین که نرست / چرا به دانه انسانیت این گمان باشد؟ (.....)</td> <td>۳- بخشش</td> </tr> <tr> <td>د) باز گشت به اصل</td> <td>۴- بازگشت به اصل</td> </tr> </tbody> </table>		ستون اشعار	ستون مفاهیم	الف) ما به فلک بوده‌ایم. یار ملک بوده‌ایم / باز همان جا رویم، جمله که آن شهر ماست (.....)	۱- اعتقاد به سرای باقی	ب) کرم ورزد آن سر که مغزی در اوست / که دون همتانند بی مغز و پوست (.....)	۲- تقلید کورکورانه	ج) کدام دانه فرورفت در زمین که نرست / چرا به دانه انسانیت این گمان باشد؟ (.....)	۳- بخشش	د) باز گشت به اصل	۴- بازگشت به اصل		
ستون اشعار	ستون مفاهیم												
الف) ما به فلک بوده‌ایم. یار ملک بوده‌ایم / باز همان جا رویم، جمله که آن شهر ماست (.....)	۱- اعتقاد به سرای باقی												
ب) کرم ورزد آن سر که مغزی در اوست / که دون همتانند بی مغز و پوست (.....)	۲- تقلید کورکورانه												
ج) کدام دانه فرورفت در زمین که نرست / چرا به دانه انسانیت این گمان باشد؟ (.....)	۳- بخشش												
د) باز گشت به اصل	۴- بازگشت به اصل												
۲۰	جمع نمره	موفق باشید											

مدت امتحان: ۹۰ دقیقه		بودجه‌بندی: کل نیم سال اول		سؤالات امتحانی نیم سال اول درس ادبیات	
نمونه سؤالات گردآوری شده از سراسر کشور		پایه یازدهم - دوره دوم متوسطه			
ردیف	آزمون ۶ ادبیات				نمره
	الف) قلمرو زبانی (۷ نمره)				
۱۵۲	۱- الف) معنی لغات مشخص شده را بنویسید. (۱) تا نزدیک نماز پیشین از این مهمات فارغ شده بود. (۲) اشتر طلبید و محمل آراست. (۳) سراجة ذهنم آماس می کرد. ب) در بیت زیر یک معادل معنایی مناسب برای واژه «عمیق» بیابید. چو بگذشت، از پس آن جنگ دشوار / از آن دریای بی پایاب، آسان	(خوی، فرزاتگان، ۱۴۰۲)	۱		
۱۵۳	۲- واژگان نادرست را از نظر املائی بررسی کنید و درست آن‌ها را بنویسید. الف) حتی وقتی از آخرت و عوارض مرگ سخن می‌گفت با مقداری ضرافت و نقل و داستان همراه بود. ب) چون ابلیس گرد غالب آدم برآمد هر چیز را که بدید دانست که چیست آلا دل. ج) موج‌های سنگین و افسارگسیخته ارس چشم ناضران را خیره می‌کرد. د) گفت من هیچ مصتحق نشناسم در بست که زر به ایشان توان داد. ه) فرشتگان انگشت تعجب در دندان تهیتر گرفتند. و) جان‌فشانی‌های سربازان فداکار علی‌رقم محرومیت فراوان تا به آن جا بود که دشمن را به تحسین و اعجاب واداشت.	(لاهیجان، یاس، ۱۴۰۰)	۱/۵		
۱۵۴	۳- املائی درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) پرچم روس‌ها در خاک آغشته به خون بی‌گناهان به (اهتراز/ احتراز) درآمد. ب) اما ایزد رحمت کرد. پس از نمودن قدرت (صور/ سور) و شادی‌ای به آن بسیاری تیره شد.	(تهران، سرای دانش، ۱۴۰۲)	۰/۵		
۱۵۵	۴- الف) اجزای بیت «برداشته دل ز کار او بخت / درماند پدر به کار او سخت» را مرتب کنید. ب) جمله «من کیسه‌ها به نزد بونصر آوردم» را مجهول کنید.	(تهریز، صدرای نور، ۱۴۰۰)	۱		
۱۵۶	۵- در هر یک از جفت واژه‌های زیر روابط معنایی (تضاد، مترادف، تضمن، تناسب) را مشخص کنید. الف) سیر و اشتها ب) آسمان و ستاره	(ری، دکتر حسابی، ۱۴۰۲)	۰/۵		
۱۵۷	۶- در کدام گزینه نقش تبعی وجود ندارد؟ الف) برای من مگری و مگوی دریغ، دریغ / به دام دیو درافتی دریغ آن باشد ب) سلطان ولد، فرزند مولانا، هر دم بی‌تابانه به بالین پدر می‌آمد. ج) پنهان ز دیده‌ها و همه دیده‌ها از اوست / آن آشکارصنعت پنهانم آرزوست د) به فرزندان و یاران گفت چنگیز / که گر فرزند باید، باید این سان	(کرج، فرهنگ آموزش، ۱۴۰۰)	۰/۵		
۱۵۸	۷- در عبارت زیر، چند صفت پیشین وجود دارد؟ مشخص کنید. «هرگاه مشت خونین قلبم را باران‌های غیبی سکوتش فرامی‌گیرد، ناله‌های گریه‌آلود آن روح دردمند را می‌شنوم.»	(تالیفی)	۰/۵		
۱۵۹	۸- نقش گروه‌های مشخص‌شده عبارت زیر را بنویسید. نیست جانش، محرم اسرار عشق / هر که را در جان غم جانانه نیست	(لاهیجان، یاس، ۱۴۰۰)	۱		
۱۶۰	۹- در کدام گزینه معنی «شد» با بقیه متفاوت است؟ الف) ز آتش هم کمی سوزنده‌تر شد ب) شد و تکیه بر آفریننده کرد ب) شد و تکیه بر آفریننده کرد ت) سخت شاد شد و سجده شکر کرد	(قم، حاج محمد ایزدی، ۱۴۰۰)	۰/۵		
	ب) قلمرو ادبی (۵ نمره)				
۱۶۱	۱۰- در هریک از ابیات آرایه‌های به‌کار رفته را مشخص سازید. (تشخیص، تلمیح، استعاره، متناقض‌نما، حسن تعلیل، کنایه) یک آرایه اضافه است؟ الف) بگیر ای جوان دست درویش پیر / نه خود را بیفکن که دستم بگیر ب) کمال عقل آن باشد در این راه / که گوید نیستم از هیچ آگاه پ) با بال شکسته پر گشودن هنر است / این را همه پرنندگان می‌دانند ت) چون کار به خلقت آدم رسید، گفت: خانه آب و گل من می‌سازم بی‌واسطه. ث) بنمای رخ که باغ و گلستانم آرزوست / بگشای لب که قند فراوانم آرزوست	(تهران، سرای دانش (حافظ)، ۱۴۰۰)	۱/۲۵		

۱۶۲	۱۱- در عبارتهای زیر «مجاز» را بیابید و مفهوم آن را بنویسید. الف) زری که سلطان محمود به غزو از بت‌خانه‌ها به شمشیر بیاورده باشد و بتان شکسته و پاره کرده. ب) مرا نخستین بار از طریق سعدی با شعر شاهکار آشنا نمود.	۰/۵	(گرگان، ساعی، ۱۴۰۰)										
۱۶۳	۱۲- در بیت زیر، دو تشبیه و یک استعاره مشخص کنید. «واله و شیدااست دایم همچو بلبل در قفس / طوطی طبعم ز عشق شکر و بادام دوست»	۰/۷۵	(تألیفی)										
۱۶۴	۱۳- با توجه به عبارت «سخنش به سخن همه شبیه باشد و به هیچ کس شبیه نباشد. در زبان فارسی، احدی نتوانسته است مانند او حرف بزند و در عین حال، نظیر حرف زدن او را هر روز در هر کوچه و بازار می‌شنویم.» به پرسش‌ها پاسخ دهید: الف) عبارت در مورد کدام شاعر است؟ ب) عبارت بالا به کدام ویژگی شاعر اشاره دارد؟	۰/۵	(خوی، علامه حلی، ۱۴۰۲)										
۱۶۵	۱۴- آثار گروه «الف» متعلق به کدام یک از موارد گروه «ب» است، مشخص کنید.	۱	(بیرجند، نمونه دولتی تقوی، ۱۴۰۰)										
<table border="1"> <thead> <tr> <th>الف</th> <th>ب</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>- روزها</td> <td>- محمدبن منور</td> </tr> <tr> <td>- اسرارالتوحید</td> <td>- نجم‌الدین رازی</td> </tr> <tr> <td>- مرصادالعباد</td> <td>- جامی</td> </tr> <tr> <td>- بهارستان</td> <td>- دکتر محمدعلی اسلامی ندوشن</td> </tr> </tbody> </table>		الف	ب	- روزها	- محمدبن منور	- اسرارالتوحید	- نجم‌الدین رازی	- مرصادالعباد	- جامی	- بهارستان	- دکتر محمدعلی اسلامی ندوشن		
الف	ب												
- روزها	- محمدبن منور												
- اسرارالتوحید	- نجم‌الدین رازی												
- مرصادالعباد	- جامی												
- بهارستان	- دکتر محمدعلی اسلامی ندوشن												
۱۶۶	۱۵- جاهای خالی را با کلمات مناسب پر کنید. الف) گفתי ز ناز «بیش مرنجان مرا برو» ب) دید ..... پ) قلمرو فکری (۸ نمره)	۱	(دزفول، حجاب، ۱۴۰۲)										
آن گفتنت که ..... عرضه ده مخزن پنهان کوه													
۱۶۷	معنی هریک از موارد زیر را به نثر روان بنویسید. ۱۶- هر لحظه از خزاین غیب، گوهری، در نهاد او تعبیه می‌کردند.	۰/۵	(تهران، دکتر حسایی، ۱۴۰۰)										
۱۶۸	۱۷- آن چه دارم از حطام دنیا حلال است و کفایت است و به هیچ زیادت حاجتمند نیستم.	۰/۵	(ری، دکتر حسایی، ۱۴۰۰)										
۱۶۹	۱۸- مثال داد سکه‌ها به غزنین فرستند به شکرانه این حادثه صعب که افتاد و سلامتی که مقرون شد.	۰/۵	(تهران، آوای فرهنگ، ۱۴۰۲)										
۱۷۰	۱۹- شهر عرصه روز محشر را به خاطر می‌آورد. گنجه با واپسین رمق‌هایش، زیر سقفی از دود و غبار نفس می‌کشد. (اهواز، کنکاش، ۱۴۰۰)	۰/۵											
۱۷۱	۲۰- زرخدان فرورد چندی به جیب / که بخشنده روزی فرستد ز غیب	۰/۵	(تبریز، امامت، ۱۴۰۰)										
۱۷۲	۲۱- بیچارگی ورا چو دیدند / در چاره‌گری زبان کشیدند	۰/۵	(شیراز، فرزانه‌گان، ۱۴۰۲)										
۱۷۳	۲۲- بروید ای حریفان بکشید یار ما را / به من آورید آخر صنم گریز یا را	۰/۵	(شیراز، ایده‌آل پارسی، ۱۴۰۰)										
۱۷۴	۲۳- به آنچه می‌گذرد دل منه که دجله بسی / پس از خلیفه بخواهد گذشت در بغداد	۰/۵	(اراک، آفتاب، ۱۴۰۰)										
۱۷۵	۲۴- تفاوت معنایی «دریای خون» را در دو بیت زیر بنویسید. الف) در آن دریای خون در قرص خورشید / غروب آفتاب خویشتن دید ب) در آن دریای خون در دشت تاریک / به دنبال سر چنگیز می‌گشت	۰/۵	(شیراز، امام رضا، ۱۴۰۰)										
۱۷۶	۲۵- در ابیات زیر از مولانا، مقصود از «این درد» چیست و چه چیزی را مایه دروغ و افسوس می‌داند؟ الف) دردی است غیر مردن، کان را دوا نباشد / پس من چگونه گویم، کاین درد را دوا کن ب) برای من مگری و، مگو دریغ! دریغ! / به دام دیو در افتی، دریغ آن باشد	۱	(اردبیل، بهاران، ۱۴۰۲)										
۱۷۷	۲۶- مفهوم بیت «نیست جانم محرم اسرار عشق / هر که را در جان غم جانانه نیست» چیست؟	۰/۷۵	(تهران، روشنگران، ۱۴۰۲)										
۱۷۸	۲۷- در عبارات زیر منظور از قسمت‌های مشخص شده چه کسانی هستند؟ الف) در این سفر شاهزاده نوجوان را فرزانه‌مردی همراهی می‌کرد، او کسی جز میرزا عیسی قائم‌مقام نبود. ب) زندگانی خواجه عمید دراز باد، علی‌ای حال من نیز فرزند این پدرم که این سخن گفت. ج) گفت ای پسر این نه جای بازی است.	۰/۷۵	(کرج، پردیسان نوین، ۱۴۰۰)										
۱۷۹	۲۸- مفهوم مشترک دو بیت زیر را بنویسید. الف) سحر دیدم درخت ارغوانی / کشیده سر به بام خسته جانی ب) خدا را بر آن بنده بخشایش است / که خلق از وجودش در آسایش است	۰/۵	(بهبهر، خوارزمی، ۱۴۰۰)										
۱۸۰	۲۹- در بیت «از این سد روان در دیده شاه / ز هر موجی هزاران نیش می‌رفت» منظور از «سد روان» چیست؟	۰/۵	(تهران، دکتر ترابی، ۱۴۰۰)										
موفق باشید		۲۰	جمع نمره										

مدت امتحان: ۹۰ دقیقه		بودجه‌بندی: کل نیم سال اول		سؤالات امتحانی نیم سال اول	
نمونه سؤالات گردآوری شده از سراسر کشور		پایه یازدهم - دوره دوم متوسطه			
ردیف	آزمون ۷ ادبیات				
نمره	الف) قلمروی زبانی (۷ نمره)				
۱۸۱	۱	۱- معنی واژه‌های مشخص‌شده «الف» و «ب» را بنویسید و گزینه درست را در «پ» و «ت» علامت بزنید. (شیراز، ایده آل پارسی، ۱۴۰۰)	الف) تا در آینه نقش‌های بوقلمون ببینید. ب) نیک کوفته شد و پای راست افکار شد. پ) چون رایت عشق آن جهانگیر / شد چون مه لیلی آسمان‌گیر الف) داستان (ب) سرانجام ت) الطاف الوهیت و حکمت ربوبیت به سر ملایکه فرومی‌گفت الف) بندگی (ب) سعادت	ت) درفش ت) بیکران	
۱۸۲	۱	۲- در عبارات داده شده کلمه مناسب را انتخاب کنید. الف) هر عصب و فکر به منبع (بی‌شائبه - بی‌شاعبه) ایمان وصل بود. ب) حق تعالی را با این (قالب - غالب) سروکاری خواهد بود. پ) سبیده فردای گنجه با نهیب (سفیر - صغیر) گلوله‌های توپ روس باز شد. ت) اگر لطفش (قرین - گرین) حال گردد / همه ادبارها اقبال گردد			(دزفول، حجاب، ۱۴۰۲)
۱۸۳	۱	۳- واژه‌های نادرست را در گزینه‌های زیر بیابید و املاي درست آن‌ها را بنویسید. الف) به حرس ار شربتی خوردم مگیر از من که بد کردم / بیابان بود و تابستان و آب سرد و استسقا ب) هر نفس آواز عشق می‌رسد از چپ و راست / ما به فلک می‌رویم ازم تماشا که راست پ) خالهام با همه تمکنی که داشت به زندگی درویشانه قنات کرده بود. ت) آوازه تقوا و فضل و تأثیر بهاءولد همه جا را فراگرفت.			(اهواز، کنگاش، ۱۴۰۰)
۱۸۴	۰/۵	۴- در دو کلمه (سیر و بیزار) و (سیر و گیاه) به ترتیب کدام رابطه‌های معنایی وجود دارد؟ الف) ترادف و تضمّن (ب) تضمّن و مترادف (ج) تناسب و تضاد (د) ترادف و تناسب			(سندج، استاد احمدی، ۱۴۰۰)
۱۸۵	۱	۵- نقش دستوری واژه «امروز» را در جمله‌های زیر تعیین کنید. الف) گنجینه عمر، امروز است. ب) امروز، روز شادی است.			(ری، دکتر حسابی، ۱۴۰۲)
۱۸۶	۱	۶- نقش دستوری واژه‌های مشخص شده را بنویسید. الف) حتی مانند چند زن دیگر در ده خواندن را نمی‌دانست. ( ) ب) در آن تاریک شب می‌گشت پنهان ( ) پ) کز دیو و دد ملولم ( ) ت) تو ز قرآن ای پسر ظاهر مبین ( )			(تهران، دکتر حسابی، ۱۴۰۰)
۱۸۷	۰/۵	۷- در عبارات زیر نقش‌های تبعی را بیابید و نام‌های آن‌ها را بنویسید. الف) عاقبت روز یک‌شنبه، پنجم جمادی الآخر سال ۶۷۲ هجری قمری، هنگام غروب آفتاب خورشید عمر مولانا نیز از این جهان به جهان آخرت سفر کرد. ب) سعدی که هم هیبت یک آموزگار را دارد و هم مهر یک پرستار، همدم کودک و دست گیر پیر است.			(ساری، نمونه دولتی امام صادق (ع)، ۱۴۰۰)
۱۸۸	۰/۵	۸- وابسته‌های پیشین را در عبارت زیر مشخص کنید. «دیگر روز هرگاه که ماهی بدیدی گمان کردی که همان روشنایی است.»			(گرگان، ساعی، ۱۴۰۰)
۱۸۹	۰/۵	۹- جمله زیر را مجهول کنید. خواندن گلستان مرا به سوی تقلید از سبک مسجّع می‌کشاند.			(زاهدان، نمونه دولتی امام صادق (ع)، ۱۴۰۰)
ب) قلمرو ادبی (۵ نمره)					
۱۹۰	۰/۲۵	۱۰- برای هر یک از گزینه‌های بخش «الف» یک آرایه در بخش «ب» بیابید. در هر بیت فقط یک آرایه بیابید. (در بخش «ب» یک گزینه اضافی است.) (بابل، شهید بهشتی، ۱۴۰۲)	الف	ب	
		(۱) به مغرب سینه مالان قرص خورشید / نهان می‌گشت پشت کوهساران	الف) تشبیه		
		(۲) ز رخسارش فرو می‌ریخت اشکی / بنای زندگی بر آب می‌دید	ب) سجع		
		(۳) پس از ابر کرم، باران محبت بر خاک آدم بارید و خاک را گل کرد.	ج) کنایه		
			د) تشخیص		
۱۹۱	۰/۲۵	۱۱- آرایه بارز بیت زیر را بنویسید. ره رستگاری در افکندگی است / که خورشید جمع از پراکندگی است الف) جناس (ب) تضاد (ج) تکرار (د) متناقض‌نما			(تالیفی)

۱۹۲	۱۲- در بیت زیر، یک استعاره و یک مجاز مشخص کنید. «از موج حلاوت دل مرغان چمن سوخت / هر چند فشانند به خامی ثمرم را»	۰/۵	(تالیفی)																		
۱۹۳	۱۳- در عبارتهای زیر کنایه را پیدا کنید و معنی آن را بنویسید. الف) زرخدان فرو برد چندی به جیب ب) غروب آفتاب خویشتن دید	۰/۵	(قسم، نمونه دولتی خرد، ۱۴۰۰)																		
۱۹۴	۱۴- در جدول زیر، هریک از نمونه‌های ستون «الف» مربوط به کدام آرایه در ستون «ب» است؟	۰/۷۵	(ختج، دانیال، ۱۴۰۰)																		
<table border="1"> <thead> <tr> <th>الف</th> <th>ب</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>الف) از این سدّ روان در دیده‌ی شاه / زهرموجی هزاران نیش می‌رفت</td> <td>۱) حس آمیزی</td> </tr> <tr> <td>ب) حضرت خداوند به خداوندی خویش، در آب و گل آدم چهل شب‌اروز تصرف می‌کرد.</td> <td>۲) تلمیح</td> </tr> <tr> <td>ج) گفتم که بوی زلفت گمراه عالمم کرد / گفتا اگر بدانی هم اوت رهبر آید</td> <td>۳) تشخیص</td> </tr> <tr> <td></td> <td>۴) پارادوکس</td> </tr> </tbody> </table>		الف	ب	الف) از این سدّ روان در دیده‌ی شاه / زهرموجی هزاران نیش می‌رفت	۱) حس آمیزی	ب) حضرت خداوند به خداوندی خویش، در آب و گل آدم چهل شب‌اروز تصرف می‌کرد.	۲) تلمیح	ج) گفتم که بوی زلفت گمراه عالمم کرد / گفتا اگر بدانی هم اوت رهبر آید	۳) تشخیص		۴) پارادوکس										
الف	ب																				
الف) از این سدّ روان در دیده‌ی شاه / زهرموجی هزاران نیش می‌رفت	۱) حس آمیزی																				
ب) حضرت خداوند به خداوندی خویش، در آب و گل آدم چهل شب‌اروز تصرف می‌کرد.	۲) تلمیح																				
ج) گفتم که بوی زلفت گمراه عالمم کرد / گفتا اگر بدانی هم اوت رهبر آید	۳) تشخیص																				
	۴) پارادوکس																				
۱۹۵	۱۵- بخش مشخص شده در سروده‌ی زیر، بیانگر کاربرد کدام آرایه‌ی ادبی است؟ و دلیل آن چیست؟ بیداری زمان را با من بخوان به فریاد / و مرد خواب و خفتی / «وسرینه به بالین، تنها مرا رها کن»	۰/۲۵	(لاهیجان، یاسین، ۱۴۰۰)																		
۱۹۶	۱۶- کتاب‌های گروه «الف» را به نویسنده‌ی آن در گروه «ب» وصل کنید (نام یک نویسنده اضافی نوشته شده است). (عجب شیر، صدیقه کبری، ۱۴۰۰)	۰/۵																			
<table border="1"> <thead> <tr> <th>الف</th> <th>ب</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>۱) مرصاد العباد</td> <td>الف) جامی</td> </tr> <tr> <td>۲) بهارستان</td> <td>ب) مولوی</td> </tr> <tr> <td></td> <td>ج) نجم‌الدین رازی</td> </tr> </tbody> </table>		الف	ب	۱) مرصاد العباد	الف) جامی	۲) بهارستان	ب) مولوی		ج) نجم‌الدین رازی												
الف	ب																				
۱) مرصاد العباد	الف) جامی																				
۲) بهارستان	ب) مولوی																				
	ج) نجم‌الدین رازی																				
۱۹۷	۱۷- کدام عبارت در مورد قالب «چهارپاره» نادرست است؟ الف) این قالب از دوره‌ی مشروطه رواج یافت. ب) فریدون مشیری سروده‌هایی در این قالب دارد. ج) این قالب برای طرح مضامین حماسی به کار می‌رود. د) شعری است که از چند بند هم‌وزن و هماهنگ تشکیل شده است.	۰/۵	(ساری، بزرگمهر، ۱۴۰۰)																		
۱۹۸	۱۸- ابیات زیر را کامل کنید. الف) زاغی از آنجا که فراغی گزید / ..... ب) پنهان ز دیده‌ها و همه دیده‌ها از اوست /	۱	(تهران، علوم نو، ۱۴۰۰)																		
پ) قلمرو فکری (۸ نمره)																					
۱۹۹	معنی هر یک از موارد زیر را به نثر روان بنویسید. ۱۹- و مثال داد هزار هزار درم به مستحقان و درویشان دهند شکر این نعمت را.	۰/۵	(تبریز، مشکاة نور، ۱۴۰۰)																		
۲۰۰	۲۰- سراچه‌ی ذهنم آماس می‌کرد و از فرط هیجان لگه می‌دویدم.	۰/۵	(دزفول، حجاب، ۱۴۰۰)																		
۲۰۱	۲۱- فکر حمله‌ی روس، بختک‌وار روی دربار چنبره زده بود.	۰/۵	(کرج، فرهنگ آموزش، ۱۴۰۰)																		
۲۰۲	۲۲- مراسم لعبی از تشریفات به رو داشت.	۰/۵	(تالیفی)																		
۲۰۳	۲۳- عزیزترین رفیق من، حسن سیرت را با صباحت توأم داشت.	۰/۵	(اردبیل، بهاران، ۱۴۰۰)																		
۲۰۴	۲۴- به رود سند می‌غلطید بر هم / ز امواج گران، کوه از پی کوه	۰/۵	(ری، دانشجو، ۱۴۰۰)																		
۲۰۵	۲۵- در آن سیماب گون امواج لرزان / خیال تازه‌ای در خواب می‌دید	۰/۵	(قم، ارمان دانش، ۱۴۰۰)																		
۲۰۶	۲۶- برای من مگری و مگو دریغ دریغ / به دام دیو درافتی، دریغ آن باشد	۰/۷۵	(تهران، خرد، ۱۴۰۰)																		
۲۰۷	۲۷- هر لحظه از خزاین غیب، گوهری، در نهاد او تعبیه می‌کردند.	۰/۷۵	(مرودشت، فرزاتگان، ۱۴۰۲)																		
۲۰۸	۲۸- درک و دریافت خود را از بیت زیر بنویسید. «یقین، مرد را دیده، بیننده کرد / شد و تکیه بر آفریننده کرد»	۰/۵	(بهشهر، خوارزمی، ۱۴۰۰)																		
۲۰۹	۲۹- هر یک از ابیات زیر دربردارنده‌ی کدام یک از این مفاهیم است؟ (بخشندگی، تقلید کورکورانه، بازگشت به اصل خویش) الف) برقدم او قدمی می‌کشید / وز قلم او رقمی می‌کشید ب) ما به فلک بوده‌ایم بار ملک بوده‌ایم / باز همان جا رویم جمله که آن شهر ماست ج) چنان سعی کن کز تو ماند چو شیر / چه باشی چو روبه به وامانده سیر	۰/۷۵	(تهران، رشد، ۱۴۰۰)																		
۲۱۰	۳۰- در مصراع «به دام دیو درافتی دریغ آن باشد» منظور از دیو چیست؟	۰/۲۵	(تبریز، فاخران، ۱۴۰۰)																		
۲۱۱	۳۱- با توجه به بیت زیر مفهوم «حلقه در گوش بودن» را توضیح دهید. آمد سوی کعبه سینه پر جوش / چون کعبه نهاد حلقه در گوش	۰/۵	(تهران، سرای دانش (رسالت)، ۱۴۰۰)																		
۲۱۲	۳۲- هر یک از ابیات و عبارات ستون اول با کدام یک از مفاهیم ستون دوم متناسب است. (ستون دوم یک مفهوم اضافه دارد). (دزفول، حجاب، ۱۴۰۲)	۱																			
<table border="1"> <thead> <tr> <th>ردیف</th> <th>ستون اول</th> <th>ستون دوم</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>الف</td> <td>مردان بار را به نیرو و بازوی حمیت کشند نه به قوت تن</td> <td>۱- نکوهش تقلید کورکورانه</td> </tr> <tr> <td>ب</td> <td>عاقبت از خامی خود سوخته / رهروی کبک نیاموخته</td> <td>۲- نکوهش دلبستگی به دنیا</td> </tr> <tr> <td>ج</td> <td>به آنچه می‌گذرد دل منه که دجله بسی از خلیفه بخواهد گذشت</td> <td>۳- ستایش بخشندگی</td> </tr> <tr> <td>د</td> <td>مرد باید در میان بازار مشغول تواند بود چنان که یک لحظه از یاد حق تعالی غایب نشود</td> <td>۴- ستایش بلند همتی</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>۵- نکوهش گوشه‌نشینی</td> </tr> </tbody> </table>		ردیف	ستون اول	ستون دوم	الف	مردان بار را به نیرو و بازوی حمیت کشند نه به قوت تن	۱- نکوهش تقلید کورکورانه	ب	عاقبت از خامی خود سوخته / رهروی کبک نیاموخته	۲- نکوهش دلبستگی به دنیا	ج	به آنچه می‌گذرد دل منه که دجله بسی از خلیفه بخواهد گذشت	۳- ستایش بخشندگی	د	مرد باید در میان بازار مشغول تواند بود چنان که یک لحظه از یاد حق تعالی غایب نشود	۴- ستایش بلند همتی			۵- نکوهش گوشه‌نشینی		
ردیف	ستون اول	ستون دوم																			
الف	مردان بار را به نیرو و بازوی حمیت کشند نه به قوت تن	۱- نکوهش تقلید کورکورانه																			
ب	عاقبت از خامی خود سوخته / رهروی کبک نیاموخته	۲- نکوهش دلبستگی به دنیا																			
ج	به آنچه می‌گذرد دل منه که دجله بسی از خلیفه بخواهد گذشت	۳- ستایش بخشندگی																			
د	مرد باید در میان بازار مشغول تواند بود چنان که یک لحظه از یاد حق تعالی غایب نشود	۴- ستایش بلند همتی																			
		۵- نکوهش گوشه‌نشینی																			
موفق باشید		۲۰	جمع نمره																		